

Proiect didactic

Unitatea de invatamant : Liceul Teoretic Constantin Serban Alesd

Profesor: Silaghi Antonia

Clasa: a VIII-a

Data: 05.04.2015

Unitatea de invatare: Constituirea României Moderne

Tema lectiei: Formarea statului unitar național

Tipul lectiei: mixta (sistematizare, aprofundare, consolidare, evaluare si dobandire de noi cunostinte).

COMPETENTE GENERALE:

- 1.Utilizarea eficienta a comunicarii si a limbajului de specialitate.
- 3.Aplicarea principiilor si a metodelor adecvate in abordarea surselor istorice.

COMPETENTE SPECIFICE:

- 1.2. Utilizarea termenilor istorici specifici faptelor istorice din spațiul românesc în Epoca Modernă și în secolul al XX-lea, în diferite situații de comunicare scrisă sau orală
- 3.6 Localizarea in timp si spatiu a faptelor din istoria romanilor, desfasurate in Epoca Moderna si in secolul XX, pe baza surselor istorice.
- 3.7 Stabilirea unor relatii intre aspectele unui fapt istoric din Epoca Moderna si din secolul XX, pe baza surselor istorice.
- 3.8 Analizarea unui fapt istoric din istoria romanilor in Epoca Moderna si sec. XX, pe baza surselor istorice.
- 3.10 Formularea unor opinii referitoare la un fapt istoric din istoria romanilor din Epoca Moderna si in secolul XX, pe baza surselor istorice.

OBIECTIVE OPERATIONALE:

Cognitive:

- O1: să identifice factorii favorabili unirii
- O2: să precizeze provinciile care s-au unit cu patria mamă
- O3: să stabilească modalitatea de realizare a unirii pt fiecare provincie;
- O4: să identifice pe baza surselor istorice consecințele formării statului unitar

Formative:

- O5: să compare modalitatea de unire câte două provincii

Atitudinale:

- O6 : să formuleze opinii argumentate cu privire la importanței acestui eveniment în evoluția ulterioară a țării

OBIECTIVE ALE EVALUARII:

- Oe1: să deprindă competențe de comparare a a unor evenimente
- Oe2: să deprindă competența de a utiliza tehnici de lucru diferite, în ceea ce privește textul și imaginea istorică;
- Oe3: să dobândească capacitatea de a formula și susține opinii personale
- Oe4: să dovedească competențe de localizare în timp și plasare în spațiu a unor evenimente

VALORI SI ATITUDINI:

- coerentă și riguroasă în gândire și în acțiune;
- gândire critică și flexibilă;
- antrenarea gândirii prospective prin înțelegerea rolului istoriei ca predicție a schimbărilor prin raportarea la contemporaneitate.

EVALUAREA: formativ-ameliorativă(de achiziții ,de proces, de produs).

TEHNICI DE EVALUARE: verificare frontală orală ,interevaluare, verificare frontală scrisă.

INSTRUMENTE DE EVALUARE: verificarea orală, observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor, fișa de lucru, textul istoric, harta istorică, fișa de reactualizare.

STRATEGII DIDACTICE (pentru sistematizare-aprofundare): dirijată, explicativ-conversativă;

METODE: expositiv-euristice: M1-explicativă; M2-conversația euristică;

Interactive: M3-demonstrativă; M4-invatarea prin descoperire, M5 Comparația

FORME DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚII: individuală, frontală.

RESURSE: umane: elevii clasei a VII-a.

-de timp: 50 minute.

-materiale: oficiale: m1: Programă școlară-Istorie clasă a VIII-a.

m2- Manuale de istorie alternative-clasă a VIII-a.

-izvoare cartografice m3: Harta României Mari

-alte surse: m4: harta mută, m5: Fișa de reactualizare a cunoștințelor, m6- documente istorice

FORMAREA STATULUI NAȚIONAL UNITAR

Factorii care au favorizat realizarea statului național unitar român în 1918:

- recunoașterea dreptului popoarelor la autodeterminare în urma revoluției bolșevice din Rusia;
- înfrângerea Puterilor Centrale în Primul Război Mondial.

I. Unirea Basarabiei

- pe fondul evenimentelor generate de revoluția bolșevică și a lansării principiului autodeterminării

- **Congresul ostașilor moldoveni** - octombrie 1917;
  - proclamă **autonomia** Basarabiei;
  - convoacă adunarea reprezentativă: Sfatul Țării;
- **Sfatul Țării** – condus de Ion Inuceț;
  - a proclamat Republica Democratică Moldovenească- decembrie 1917;
- Proclamarea **independenței** – 24 ianuarie/6 februarie 1918;
- **27 martie/9 aprilie 1918 Sfatul Țării a decis unirea Basarabiei cu România**
  - Rusia a rupt legăturile diplomatice cu România și a confiscat tezaurul;

II. Unirea Bucovinei

- pe fondul crizei Austro-Ungariei și al tendințelor Ucrainei independente de a o anexa;

- **Consiliul Național Român** - condus de Iancu Flondor;
  - a cerut autodeterminarea națiunii române – octombrie 1918;
- **15/28 noiembrie 1918 - Congresul General al Bucovinei** (reprezentanți ai românilor, ucrainenilor, polonezilor, germanilor) **a decis unirea necondiționată a Bucovinei cu România;**

III. Unirea Transilvaniei

- pe fondul încercării împăratului Carol I de a salva imperiul, lansând apelul „*Către popoarele mele credincioase*”(propunere de federalizare);

- **Declarația de independență de la Oradea** – redactată de Partidul Național Român și prezentată de Alexandru Vaida-Voevod în parlamentul de la Budapesta;
- **Consiliul Național Român Central** – cu sediul la Arad;
  - alcătuit din 6 membri P.N.R. și 6 membri P.S.D.;
  - preia controlul asupra întregii activități de pregătire a unirii;
  - pe plan local acționează prin consilii naționale românești și gărzi românești;
- în noiembrie 1918 au eșuat tratativele cu Ungaria datorită propunerii maghiare de a recunoaște autonomia Transilvaniei doar în cadrul statului maghiar;
- **Marea Adunare Națională de la Alba Iulia – 18 noiembrie/1decembrie 1918;**
  - participă 1228 de delegați și peste 100.000 de oameni din toată Transilvania;
  - Adunarea a fost deschisă de gh.Pop de Băsești;
  - Rezoluția Unirii a fost citită de Vasile Goldiș;
  - organele de conducere ale Transilvaniei până la integrarea deplină:
    - **Marele Sfat Național**, organ reprezentativ cu rol legislativ alcătuit din 250 membri;
    - Consiliul Dirigent, cu rol de guvern, format din 15 membri, condus de Iuliu Maniu; și subordonat guvernului de la București;

Consecințe:

1. Îndeplinirea idealului național
2. Modernizarea legislativă a țării
3. Creștere demografică și dezvoltare economică

Desfășurarea demersului didactic

Secvente didactice	Continuturi vizate	Obiective operat. Ob.eval.	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Res. Mat.	Res. Proc.	Instrumente de evaluare
Momentul organizatoric			Noteaza absentii; Organizeaza clasa si materialul didactic; Creeaza un climat cooperant.	Raspund cerintelor; Pregatesc materialele;			
Reactualizare a cunostintelor anterioare Evaluare	Războiul pentru întregire națională		Solicita raspunsuri,pe baza unei fise de reactualizare a cunostintelor, despre Războiul pentru întregire națională	Precizează cauzele participării României la Primul război mondial, argumentează neutralitatea României, prezintă bătăliile și precizează consecințele participării României la Primul război. Plasează în timp și spațiu, ordonează cronologic, stabilesc valori de adevăr.	m5	M1 M2	Evaluare frontala scrisa.
Evocare	Titlul lectiei: Formarea Statului național unitar		Anunta titlul lecției si explica modul in care se va desfasura activitatea. Formeaza motivatia invatarii	Sunt atenti Noteaza in caiete titlul lectiei		M1	

Dobandirea de noi cunostinte	<u>Continuturi:</u>	Factori favorabili unirii	O1	Organizeaza invatarea in vederea formarii/dezvoltarii competentelor propuse	Formuleaza raspunsuri la cerinta	m4	M1	Observare a sistematice a activitatii si comportamentului elevilor
			Oe2	Asigura:				
			O2	<u>a)Cunoasterea/receptarea/invatarea</u>				
			Oe3	Indrumă elevii în descoperirea factorilor favorabili unirii provinciilor cu patria mamă	Investighează manualul și identifică factorii		M3	
			Oe2	Solicita elevilor ca,pe baza hărții să identifice provinciile ce urmează a fi unificate	Analizeaza harta istorică, si prezintă provinciile lipsă patriei mamă		m6	
Oe4								
Desfășurare unificării			O3	Solicită elevilor ca pe baza textului suport să prezinte desfășurarea unificării celor trei provincii	Analizează textul și prezintă desfășurarea unificării provinciilor		M4	
			Oe2					
			Oe4					
			O4	<u>b)Intelegerea noilor continuturi:</u>				
			Oe4	Solicita elevilor investigarea surselor istorice prezentarea consecințelor realizării României Mari	Investighează sursele și prezintă consecințele		M 1	Verificare a frontala orală
			O5	<u>c)Analiza</u> - solicită elevilor să compare două	Compară modalitatea de desfășurare a unificării provinciilor identificând		M5	

		Oe2 Oe1 O6 Oe3	câte două provincii și să identifice asemănări și deosebiri d) <u>Sinteza</u> : - Solicită elevilor să formuleze opinii cu privire la importanța realizării României Mari e) <u>Aplicare</u> : Realizați o axă cronologică a principalelor momente în realizarea României Mari	asemănări și deosebiri	m6	M1 M2 M3	Conversat ie examinat oare
Asigurarea retentei și a transferului			Dialog comparativ despre cauzele care au declanșat cele două războaie mondiale.	-răspund cerinței		M3	Evaluare orală frontală
Evaluare			Analizează critic, laudă, ierarhizează, decide/ notează	Se raportează la aprecierile formulate			

Citiți textul și identificați factorii care au dus la îndeplinire unirii:

Recunoasterea dreptului popoarelor la autodeterminare (afirmat de presedintele american W. Wilson în declaratia Cele 14 puncte, la începutul anului 1918), prabusirea Imperiului Rus în urma revolutiilor din 1917 si victoria Antantei au favorizat realizarea în 1918 a statului national unitar român. România a participat la Primul Razboi Mondial cu scopul desavârsirii unitatii sale nationale, proces îndeplinit în anul 1918 prin vointa românilor din provinciile aflate pâna atunci sub stapânire straina.

Identificați etapele realizării unirii pentru fiecare provincie:

Grupa I

Prima provincie care s-a alipit tarii a fost Basarabia. Vointa de unire a fost un permanent crez al fratilor nostri ramasi dincolo de Prut. Cu prilejul Congresului ostașilor moldoveni de la Chișinău, din 25 septembrie/8 octombrie 1917, s-a constituit un organ reprezentativ numit Sfatul țării. Ca for coordonator al său a fost format Consiliul Directorilor. Acesta a anunțat autonomia Basarabiei. Președinte al sau a fost ales Ioan Inculeț. În condițiile primejdiei reprezentate de pretențiile Ucrainei de a anexa teritoriul dintre Prut și Nistru și folosindu-se de prevederile Declarației drepturilor popoarelor din Rusia, în decembrie 1917 s-a proclamat Republica Democratică Moldovenească. Tulburările provocate de bolșevici în Moldova, în condițiile destrămării unitațiilor militare ruse o dată cu lovitura de stat bolșevică din 25 octombrie/7 noiembrie 1917, pericolul întreruperii legăturilor între guvernul de la Iași și serviciile românești dislocate, prin refugiu, în sudul Rusiei, au creat noi agitații în Basarabia. Consiliul Directorilor a cerut sprijinul armatei române, care a pătruns, în aceste condiții, în provincie. La 13/26 ianuarie 1918, guvernul Rusiei sovietice a întrerupt, prin urmare, relațiile diplomatice cu România. În ianuarie 1918 și-a proclamat independența Ucraina. Complet izolată, Republica Moldovenească și-a proclamat, la rândul său, la 4 februarie 1918, independența. La 27 Martie 1918 orele 5 p.m. a avut loc Adunarea Sfatului Tarii. În sala au fost prezenti toti membri cabinetului Republicii Moldovenesti, Primul Ministru Român, Alexandru Marghiloman, trimisul special al Regelui Ferdinand, fauritorul României Mari. Sfatul Tarii cuprindea: 103 moldoveni, 13 ucrainieni, 7 rusi, 6 evrei, 5 gagauti, 2 nemti, 1 polonez si 1 armean. Total 138 membri. În urma rezultatului de la vot (86 pentru, 3 contra, 36 abtineri, 13 absentii) s-a declarat unirea Basarabiei cu tara mama.

Grupa II

Situația românilor din Bucovina s-a înrăutățit în toamna anului 1918 când Austro-Ungaria, practic, se prăbușise. Se vehicula teza anexării de către Habsburgi, ca o ultimă soluție de salvare, a Bucovinei la Galiția, în timp ce Ucraina ridica pretenții de stăpânire asupra provinciei

românești și amenința cu intervenția armată. Din inițiativa lui Sextil Pușcariu și Iancu Flondor, s-a convocat, în aceste condiții, la 14/27 octombrie 1918, o Adunare a reprezentanților populației românești din provincie. Aceasta a decis unirea Bucovinei cu teritoriile locuite de români, din Austro-Ungaria, acum, practic prăbușită. S-a ales un Comitet Executiv și un Consiliu Național. Lider politic a fost ales Iancu Flondor. Populația românească și-a manifestat voința de a se uni cu Țara. Intervenția trupelor ucrainene l-a determinat însă pe Flondor să ceară sprijinul armatei române. În aceste împrejurări a avut loc la Cernăuți, la 15/28 noiembrie 1918, Congresul General al Bucovinei, și anume, al reprezentanților românilor, polonezilor, germanilor, rutenilor. Românii constituiau marea majoritate a participanților. La propunerea lui Iancu Flondor, care a prezidat lucrările Congresului, s-a votat, cu o majoritate zdrobitoare, "unirea necondiționată, pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare cu regatul României". Reprezentanții celorlalte populații au recunoscut și acceptat hotărârea românilor.

Grupa III

La 29 septembrie 1918, Partidul Național Român din Transilvania a declarat autonomia Transilvaniei. Treptat, puterea locală a fost preluată de Consiliile românești, denumite Sfaturi, care au dispus de sprijinul militar al populației românești prin intermediul gărzilor românești. Ele au organizat rezistența împotriva oricăror provocări ale fostelor autorități maghiare. La 30 octombrie/12 noiembrie 1918 s-a constituit Consiliul Național Român Central (C.N.R.) din care au făcut parte șase reprezentanți ai Partidului Național Român - Teodor Mihaly, Vasile Goldiș, Aurel Vlad, Alexandru Vaida-Voevod, Ștefan Cicio-Pop, A. Lazăr și șase ai Partidului Social Democrat - Ioan Flueraș, Basil Surdu, Iosif Renoiu, Tiron Albani, Enea Grăpini, Iosif Jumanca. El a avut sediul la Arad și a devenit organul central al luptei românilor pentru unire. Ulterior, el a luat denumirea de Marele Sfat al Națiunii din Transilvania și Ungaria. La 9/22 noiembrie 1918, Consiliul Național Român Central a anunțat guvernul de la Budapesta că a preluat puterea deplină în Transilvania. Între 13-15 noiembrie 1918 au avut loc, la Arad, tratative între reprezentanții Consiliului Național și cei ai guvernului Tisza. Ele au eșuat însă datorită poziției reticente a delegației conduse de Karolyi. Trecându-se la preluarea puterii administrative și politice locale în Transilvania, s-a hotărât să se supună aprobării populare documentele unității naționale în cadrul unei mari adunări, la Alba-Iulia. Adunarea națională de la Alba-Iulia a avut loc la 18 noiembrie/1 decembrie 1918. Ea a reunit peste 1228 delegați aleși și peste 100000 oameni veniți din toate colțurile Transilvaniei pentru a consfinți, în mod liber de orice constrângere, hotărârea de unire cu patria-mamă. Adunarea a fost deschisă de Gheorghe Pop de Băsești. Într-o atmosferă de puternic entuziasm popular, prin glasul lui Vasile Goldiș, Marea Adunare Națională a proclamat unirea "acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România". Rezoluția Unirii prevedea înfiptuirea unui regim democratic în România. A doua zi s-au ales organele provizorii ale puterii de stat, și anume, Marele Sfat Național care a jucat rol de for legislativ, condus de Gheorghe Pop de Băsești, și

Consiliul Dirigent, prezidat de Iuliu Maniu și format din 15 membri. Actul de la Alba-Iulia a consfințit pe vecie, prin votul maselor, înfăptuirea Marii Unirii.

Citiți textul și identificați consecințele realizării României Mari

Romania a făcut pași importanți pentru consolidarea statului național, prin adoptarea unor importante reforme - votul universal (1918), reforma agrară (1921) și constituția din 1923. În anul 1918 a avut loc o reformă electorală prin care s-a introdus dreptul de vot universal, egal, direct, secret și obligatoriu al bărbaților până la 21 de ani. Această reformă a fost prima care a vrut să facă trecerea la o altă etapă a lumii, un pas spre o lume nouă, democratică. În anul 1921 s-a mai făcut un pas spre evidențierea faptului că România s-a declarat un stat independent și democratic. Astfel la data de 17 iulie 1921 a fost publicată, în Monitorul Oficial, Legea pentru reforma agrară. În comparație cu reformele agrare de la mijlocul secolului 19, aceasta a reprezentat o acțiune de vânzare în masă a majorității pământului mării proprietăți, țăranilor fără pământ sau cu pământ puțin. Ea a diminuat substanțial marea proprietate funciara de peste 100 de ha, reducând-o la 15-17% în suprafața arabila a țării, și la 27-28% în suprafața agricolă, moșiilor rămânându-le însă importante masive păduroase. Țărănimea, mica proprietate și producția ei agricolă au devenit predominante în suprafața și agricultura țării. Pozitiv și inedit pentru reforma din 1921 este formarea izlazurilor comunale, din lipsa cărora țăărănimea și-a adâncit dependența de mării proprietari și arendași jumătate de secol. Totodată, statul și-a mărit rezerva sa cu peste 1,5 milioane de ha, majoritatea păduri. Prefacerea mării proprietăți funciare în mica proprietate țărânească, pe lângă efectele sociale de improprietarire a celei mai mari părți a țărânimii, în plan economic, a redus marea exploatare cu avantajele sale, la una mică cu inventar rudimentar și randamente scăzute. Producția industrială era sub 50% din nivelul antebelic. Jaful german asupra utilajelor, instalațiilor și produselor, transferarea unor întreprinderi în Moldova și chiar în Rusia din cauza greutăților de aprovizionare cu materii prime sunt câteva dintre cauzele procesului de scădere a producției.